BIBLIOTECA CENTRALA „ASOCIAȚIUNEA" SIBIIU

Anul al 58-lea
12 Pagini

EXEMPLARUL { În România 3 lei. În străinătate 6 lei.
Taxe poștală plătită în numerar conform aprobării Dir. G-le P. T. T. Nr. 24.464/939

Nr. 239 Joi 4 Septembrie 1941
12 Pagini

ABONAMENTE IN ȚARA Lei 200 pe 3 luni Lei 380 pe 6 luni. Lei 750 pe 12 luni. O lună Lei 80 In străinătate în raport cu tariful poștal și valuta

UNIVERSUL

ABONAMENTE IN ȚARA pe un an la UNIVERSUL, COPIILOR ZIARUL CĂLĂTORIILOR, VESELIA, RADIO UNIV. și UNIV. LITERAR câte 220 lei UNIV.-SPORT 500 lei

Fondator: LUIGI CAZZAVILLAN
Proprietar: „UNIVERSUL" S. A.
Inscris sub Nr. 160 Trib. Ilfov

CELE DIN URMA ȘTIRI DIN LUMEA INTREAGA, TELEGRAFICE ȘI TELEFONICE
REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA: BUCUREȘTI, STR. BREZOIANU No. 23-25
CENTRALA TELEFONICA A ZIARULUI: 3.30.10: SECRETARIATUL DE REDACȚIE: 3.30.15

DIRECTOR ȘI ADMINISTRATOR DELEGAT
STELIAN POPESCU

ROMÂNIA IN TRAFICUL MARITIM DE MÂINE

Dacă reîntregirea țării înspre răsărit satisface un principiu de dreptate etnică și istorică ce nu putea rămâne multă vreme călcat în picioare, apoi reîntoarcerea în patrimoniul românesc a pământului basarabean, cu bogata și variata lui producție agricolă și mai ales cu reînstăpânirea noastră totală și absolută peste gurile Dunării și peste țărmul maritim cuprins între punctul de vărsare a Chiliei și Limanul Nistrului, constitue pentru economia națională un câștig neprețuit, cu vaste și nebănuite perspective de viitor.

Nu e vorba numai de traficul comercial, pe care importanța Dunării în noul sistem de schimburi dintre Europa occidentală și centrală îl va ridica la un nivel necunoscut până acum, dar la desvoltarea traficului comercial din sectorul dunărean se va adăuga chemarea la viață nouă a economiei basarabene și a celei transnistriene, care, bucurându-se de producție excedentară, își vor găsi debușeele firești spre porturile noastre maritime și dunărene. Desăvârșirea și întreținerea navigabilității Prutului și Nistrului vor înlesni și mai vârtos desvoltarea acestui trafic, mai ales în comerțul de export.

De aci și preocuparea factorilor noștri de specialitate de a studia încă de pe acum organizarea și asigurarea mijloacelor tehnice de a răspunde practic viitorului trafic comercial cerut de expansiunea economică firească a României de mâine și de funcțiunea ce este chemată să îndeplinească aci, ca intermediară și antrepozitară a schimbului de mărfuri dintre Occidentul și centrul Europei deoparte și regiunile Orientului, de altă parte.

In această serie de preocupări se încadrează, deci, și programul de construcțiuni și achiziționări de vase comerciale, menite să satisfacă mai bine ca în trecut necesitățile noastre de transport și în deosebi cele de export.

Nu mai e tolerabil să rămânem la tonajul flotei comerciale de până acum, care, în ce privește flota comercială de mare nu atingea în 1939 decât abia 58.000 tone, mai puțin — precum s'a spus — decât pierderile britanice săptămânale din războiul actual și față de circa 400.000 de tone cât reprezenta flota maritimă jugoslavă.

Atât de puțin interes am acordat acestui important capitol, încât nici vasele de care dispuneam nu știam sau nu reușiam să le folosim cât mai rentabil. Astfel, la încheierea și în executarea convențiilor comerciale cu alte state, acceptam ca în schimbul reciproc de mărfuri, transportul — chiar al mărfurilor exportate de noi — să se facă exclusiv cu vasele lor. Așa se întâmpla cu cerealele noastre, care, în loc să beneficieze de navlurile avantajoase ale vaselor românești, trebuia să plătească serviciilor maritime străine tributul transportului și tot astfel se întâmpla și cu petrolul românesc, — chiar cu cel al Statului rezultat din vânzarea redevențelor, precum vedem înregistrat cazul în Buletinul Informativ al Consiliului superior al transporturilor și tarifelor din 1 Sept. a. c. Vasele și tancurile noastre maritime trebuiau să umble hoinare, căutând aiurea prilejuri de navlosire, numai pentrucă în porturile noastre nu găseau întrebuințare...

Asemenea situații sunt de neconceput în organizarea economică și statală a României de mâine.

Invățăminte de reținut

După doi ani de război

Dacă din punct de vedere militar războiul actual a răsturnat multe principii și a dat artei de a-l pregăti, de a-l face și a-l conduce, un aspect cu totul nou, deasemeni nu se poate contesta că și pe planul politic și social sunt, de pe acum, multe învățăminte de reținut.

Caracterul totalitar al războiului și prin aceasta, necesitatea întrebuințării la maximum a tuturor resurselor naționale, a tuturor energiilor și valorilor a ridicat în toate țările o serie de probleme de caracter politic, economic, cultural și social. Cei doi ani de război, cari s'au încheiat la 1 Septembrie, au dovedit că există o strânsă interdependență între aceste probleme și desfășurarea acțiunii pe frontul de luptă și că, cu cât o țară a fost mai prevăzătoare, cu cât, în conducerea ei, s'a dat o mai riguroasă atențiune activității interne grăbindu-se rezolvarea diferitelor probleme, cu atât succesul militar a fost mai ușor și mai sigur. Acest raport direct între ansamblul politicei interne al unei țări și potențialul ei moral și militar pe frontul de luptă este un prim învățământ ce trebue reținut din experiența celor doi ani de război.

Nimeni nu mai poate contesta azi că statele în care politica internă s'a putu lepăda de balasul demagogiei, redând autorității întregul ei prestigiu, repunând munca și competința în drepturile lor, suprimând la timp asperitățile în raporturile sociale, armonizând economia lor națională atât cu posibilitățile și resursele de care dispuneau cât și cu cerințele situației lor geografice, într'un cuvânt statele în care s'a dus o politică activă, dinamică și continuă de prevedere și de producție s'au dovedit cele mai apte de a face față războiului modern cu caracterul lui totalitar. In schimb însă, țările unde vandalismul a stăruit în politica internă, unde o greșită concepție despre democrație a înlesnit anarhizarea valorilor umane, unde problemele sociale, în loc de a fi soluționate prin armonizarea intereselor diferitelor clase erau dimpotrivă exagerate și speculate pentru agravarea luptei între clase, în țările unde, munca, ordinea, cinstea nu mai aveau preț, potențialul lor militar pe frontul de luptă s'a dovedit inferior, cu toate tragicele și dezastruoasele lui consecințe.

Este un învățământ care nu trebue uitat.

Dar tot în acest cadru trebue considerată și evoluția pe care, din punct de vedere al organizării vieții interne, au luat-o aproape toate statele azi și care decurge tot din înfățișarea totalitară a războiului.

Această evoluție se prezintă pretutindeni sub aspectul unui pronunțat intervenționism de stat. Intervenționism de stat pe plan politic, economic și social. Și, după cum am spus, nu numai în statele cu organizația politică totalitară și autarhică, ci, în cele care au mai păstrat încă formule democratice. Această evoluție s'a accentuat și ea, mai ales în cei doi ani de război, ca o consecință tot a caracterului lui totalitar și ea se prezintă azi ca o premiză a așezării politice în ordinea viitoare europeană. Și din acest punct de vedere, problemele sociale, care se vor impune mai ales după război, vor trebui soluționate cu toată seriozitatea și în lumina realităților pe care războiul le-a pus

Continuare în pag. 2-a

LA UN COMANDAMENT DE PE FRONTUL ROMÂNO-GERMAN

Mareșalul Antonescu a înmânat generalilor von Schobert și Hansen înaltele decorațiuni ce le-au fost conferite de către M. S. Regele. (P. P.)

FELICITĂRI ADRESATE D-LUI MAREȘAL ANTONESCU

Dintre numeroasele telegrame primite de d. mareșal Ion Antonescu, cu ocazia înaltelor distincțiuni ce i-au fost conferite de Majestatea Sa Regele, mai publicăm următoarele, împreună cu răspunsurile ce li s'au dat:

„Excelenței Sale
ION ANTONESCU
Mareșal al României și Conducătorul Statului
București

Doresc să vă parvină cordialele și simțitele mele felicitări pentru înălțarea domniei-voastre la demnitatea de mareșal al României.

CIANO"

Răspunsul d-lui Mareșal Antonescu:

„Excelenței Sale
CONTELE GALEAZZO CIANO
Ministrul de Externe al Italiei
Roma

Mulțumesc călduros Excelenței Voastre pentru felicitările ce ați binevoit a-mi transmite.

Urez din toată inima Excelenței Voastre sănătate și glorie.
ANTONESCU
Mareșal al României și Conducătorul Statului"

❖

„Excelenței Sale
ION ANTONESCU
Mareșal al României
București

Vă rog, domnule Mareșal, primiți sincerele mele felicitări din partea armatei finlandeze și a mea, pentru decernarea celor două înalte distincțiuni.

Mareșal
BARON MANNERHEIM"

„Excelenței Sale
BARON MANNERHEIM
Mareșal al Finlandei
Helsinki

Rog pe gloriosul mareșal al Finlandei să primească cele mai călduroase mulțumiri pentru felicitările ce mi-a adresat și să binevoiască a transmite vitezei armate finlandeze aceleas calde mulțumiri și cele mai bune urări din partea mea și a armatei române.

ANTONESCU
Mareșal al României și Conducătorul Statului"

❖

„MAREȘAL ION ANTONESCU
București

Mândră ca Romăncă de Generalul și Armata noastră, vă felicit călduros pentru frumoasele cinstiri.

Imi iau rămas bun dela Dumneavoastră și dela Țară.
ILEANA"

„Alteței Sale Imperiale
ARHIDUCESA ILEANA
Bran

Mulțumesc călduros Alteței Voastre Imperiale pentru închinarea de recunoștință adusă jertfelor și înfăptuirilor oștirii naționale și pentru bunele cuvinte de felicitare exprimate cu ocazia înaltelor cinstiri acordate acestor jertfe și virtuți românești.

ANTONESCU
Mareșal al României și Conducătorul Statului"

Alte telegrame în pag. 9-a

Importante hotărâri ale consiliului de miniștri

Noua lege a invalizilor.— Cinstirea unui an de domnie a M. S. Regelui Mihai I și de guvernare a d-lui mareșal Antonescu

Marți, 2 Septembrie crt., s'a ținut un consiliu de miniștri sub președinția d-lui prof. Mihai A. Antonescu, vice președinte și președinte ad-interim al consiliului, la care au participat toți membrii guvernului.

1. D. prof. Mihai A. Antonescu vice președintele consiliului a dat dispoziții pentru aprovizionarea cu porumb și alimente a regiunilor lipsite.

2. D. general Eugen Zwiedinek subsecretar de stat al românizării a prezentat situația cererilor de imobile expropriate de la evrei, primite dela autorități, atât pentru București cât și pentru provincie.

3. D. vice președinte al consiliului a dat îndrumări pentru urgentarea luării în posesie a localurile necesare departamentelor.

In ce privește atribuirea imobilelor rămase, după ce această repartizare va fi terminată, d. vice președinte al consiliului a dat indicațiile necesare, pentru ca cererile invalizilor de război să fie satisfăcute cu precădere ca o dreaptă cinstire a jertfei lor pentru țară. După acestea, vor fi luate în considerație cererile celorlalte categorii de îndreptățiți pe principiul exclusiv al meritului special al solicitatorului.

4. D. prof. Mihai A. Antonescu, vice președintele consiliului, a expus principiile de bază ale noului legi a invalizilor, care, păstrând ideia de recompensă națională, din legea trecută, pentru acești eroi ai Neamului, adaugă și ideia de asistență, întemeiată pe ridicarea profesională și funcțională a invalizilor, prin institute, ateliere de specialitate și prin îngrijirea Casei invalizilor, care se va înființa.

5. D-sa a prezentat guvernului statutul definitiv de organizare a Basarabiei și Bucovinei și decretele-legi pentru aplicarea regimului juridic stabilit pentru provinciile liberate.

6. In urma rapoartelor primite, consiliul a luat în discuție problema lagărelor de muncă și a hotărât ca o comisie interministerială formată din d-nii: geeral I. Iacobici ministrul apărării naționale, general D. Popescu, ministrul afacerilor interne, general N. Stoenescu, ministrul finanțelor și dr. C. Dănulescu, ministru subsecretar de stat al muncii, să studieze și să facă propuneri pentru reorganizarea sistemului de muncă în aceste institute.

7. Consiliul a hotărît ca cinstirea unui an de domnie a Regelui Mihai I și de guvernare desrobitoare a domnului Mareșal Antonescu să se facă prin pomenirea în toate bisericile din țară a tuturor celor morți în războiul Reîntregirii.

M. S. Regele Mihai I

a sporit la 5.000.000 lei suma subscrierii la Imprumutul Reîntregirii

Majestatea Sa Regele Mihai I a trimis d-lui vicepreședinte al consiliului următoarea scrisoare:

Domnule Vicepreședinte,

Cu prilejul călătoriei pe care am făcut-o săptămâna trecută în Basarabia, mi-am dat mai bine seama cât de mare este prăpădul făcut de trupele sovietice și cât de adânci sunt lipsurile care trebuesc împlinite.

Față de aceste dureroase constatări, am hotărât să sporesc suma pe care am subscris-o la Imprumutul Reîntregirii la 5.000.000 lei.

Am dat dispozițiunile în acest sens administrației Casei Mele.

MIHAI REGE

D. prof. Mihai A. Antonescu, vicepreședintele consiliului de miniștri a mulțumit Majestății Sale în numele guvernului pentru această subscriere și pentru pilda pe care o dă Regele Țării.

M. S. Regina Mamă Elena

a vizitat spitalele din Sinaia

Majestatea Sa Regina Mamă Elena, împreună cu suita, a vizitat eri spitalele instalate la Hotel Palace și la Hotelul Băilor din Sinaia.

Majestatea Sa a fost întâmpinată de șefii serviciilor din aceste spitale și a vizitat sălile, oprindu-se la căpătâiul fiecărui rănit, interesându-se de starea lor, de luptele la care au luat parte și vorbind îndelung cu ei.

Majestatea Sa Regina Mamă a adus răniților numeroase daruri.

Vizita Majestății Sale a făcut o nespusă bucurie răniților, cari au rugat-o să primească să se fotografieze în mijlocul lor, ceeace Majestatea Sa a acceptat cu multă bunăvoință.

PE FRONTUL ODESEI

D. mareșal Antonescu examinează rămășițele unui avion bolșevic doborât de apărarea noastră antiaeriană. (P. P.)

Avantgărzile germane au ajuns la porțile Petersburgului

Condițiile armistițiului dintre Anglia, Rusia Sovietică și Iran

Prin telefon dela corespondentul nostru particular din Berlin

Berlin, 2. — Mâine e a doua aniversare dela declarația de război franco-britanică către Germania. Cu această ocazie, cercurile militare germane comentează pe larg evenimentele din cei doi ani de război.

Se subliniază la Berlin că în aceste 24 de luni, Germania a obținut succese decisive cari păreau irealizabile și care au adus o modificare hotăritoare a aspectului lumii.

Niciodată armata germană n'a pierdut inițiativa, iar azi, la începutul celui de al treilea an de război, armata germană se află în noui lupte încununate de succes.

Situația militară pe frontul de Est este considerată favorabilă, ca și până acum.

In sectorul de Nord, cercul în jurul Petersburgului se închide din ce în ce mai mult, iar orașul va fi complet încercuit în momentul în care trupele germane vor atinge lacul Ladoga și se vor uni cu armatele finlandeze.

Pentru realizarea acestui plan, se dau acum lupte grele în apropiere de Petersburg. După ultimele știri, pare că avantgărzile armatei germane s'au apropiat în unele locuri foarte mult de Petersburg.

In sectorul central, trupele sovietice au încercat o ofensivă de degajare, care a fost însă respinsă cu pierderi extraordinar de grele. Și în acest sector deci, operațiile militare se desfășoară favorabil pentru germani.

Situația în sectorul de Sud este caracterizată în special prin scufundarea a numeroase canoniere sovietice pe cursul inferior al Niprului. De altminteri, după luptele crâncene în urma cărora trupele germane au ajuns până la Nipru, este afară de orice îndoială că e necesar un timp de pregătire în acest spațiu, înainte de a se putea începe noui operațiuni militare.

Propaganda bolșevică afirmă că iarna care se apropie va înlesni reorganizarea armatelor sovietice. Aceste afirmații nu sunt luate în considerație la Berlin. Se spune doar că planurile germane au prevăzut toate eventualitățile și că, indiferent de anotimp, armatele sovietice nu vor putea scăpa dela pieire.

❖

In ultimele două zile, forțele dușmane Europei au încercat o nouă manevră afirmând că Finlanda ar încerca să inchee o pace separată. Acest balon de încercare a fost respins cu toată energia la Berlin și se subliniază că ultimele sucese militare finlandeze sunt un răspuns categoric la aceste afirmații.

Dealtfel după succesele obținute în ultimele două luni, nu există niciun motiv pentru aliații Germaniei ca aceștia să se gândească la o pace separată.

❖

Condițiile armistițiului încheiat între Iran, Anglia și U. R. S. S. sunt comentate pe scurt la Berlin, arătându-se că ele sunt caracterizate prin controlul instituit asupra terenurilor petrolifere din Iran.

Trupele române au ocupat uzina principală de apă dela Odesa

BERLIN, 2 (Rador). Cu prilejul luptelor din jurul Odesei, formațiunile de trupe române au ocupat uzina principală de distribuire a apei de băut, uzină care era fortificată și apărată de trupe sovietice de infanterie.

Distribuirea apei de băut fiind întreruptă, situația alimentară a trupelor bolșevice încercuite la Odesa, care era și așa critică din cauza lipsei de provizii, a devenit și mai grea.

Intreprinderile vor plăti salariile mobilizaților direct familiilor

Decret-lege pentru modificarea art. 25 și 26 din legea asupra drepturilor concentraților, mobilizaților, rechiziționaților și familiilor lor

„Monitorul Oficial" de azi publică următorul decret-lege:

Art. Unic. — **Dispozițiunile art. 25 și art. 26 din legea nr. 691/1941 asupra drepturilor concentraților, mobilizaților, rechiziționaților și familiilor lor, se modifică cum urmează:**

Art. 25 alin. ultim: **„Sub rezerva dispozițiunilor art. 26, pentru toți concentrații, mobilizați sau rechiziționați prevăzuți la art. 2 punctul f, plata se va face de unitățile militare în contul instituțiunilor sau întreprinderilor particulare respective. In acest scop concentrații, mobilizații și rechiziționații vor prezenta unității certificate eliberate de întreprinderea unde funcționează, prin care să se dovedească drepturile ce li se cuvin ca salariu sau pensiune, calculate neto.**

Salariații și pensionarii prevăzuți de acest articol pot opta pentru ajutorul ce s'ar acorda potrivit legii nr. 122/1941; în acest caz drepturile cuvenite ca salariu ori pensiune vor fi făcute venit la Stat.

Art. 26. — **Instituțiunile și întreprinderile particulare de orice fel, întrebuințând în serviciul lor lucrători și funcționari în număr mai mare de cinci și care continuă a funcționa, sunt obligate să acopere plata drepturilor prevăzute la art. 9 punctul c, pentru salariații grade inferioare concentrați, mobilizați sau rechiziționați.**

Dacă acel concentrat, mobilizat sau rechiziționat are familie, drepturile prevăzute la art. 9 vor fi plătite de instituțiune sau întreprindere direct persoanelor desemnate sau îndrituite potrivit art. 18. In caz de neînțelegere asupra persoanei ce urmează a primi drepturile sau a quantumului, va statua judecătoria locului unde munca era prestată, în urma cererii celui interesat. Judecătoria va hotărî prin încheere în camera de consiliu, după citarea părților, în termen de trei zile dela sezisare. Hotărîrea Judecătoriei este executorie; împotriva ei se poate face recurs în termen de 10 zile dela pronunțare. Intreaga procedură este scutită de timbru, impozite sau orice taxe, iar citarea se va face din oficiu.

Dacă acel concentrat, mobilizat sau rechiziționat nu are familie căreia urmează a i se plăti drepturile, suma corespunzătoare se va depune la Casa de Depuneri și Consemnațiuni, iar recipisa se va trimite părții sedentare a unității respective.

Sumele corespunzătoare acestei contribuții se urmăresc de către organele fiscale la cererea părții sedentare a unității ca orice sumă datorată Statului, potrivit legilor în vigoare, organele fiscale putând proceda la urmărire pe baza unei simple somațiuni de plată.

Familiile muncitorilor permanenți din porturi, concentrați, mobilizați sau rechiziționați, vor primi ajutorul prevăzut de Jurnalul Consiliului de miniștri nr. 509 din 23 Februarie 1940, partea contributivă a patronilor fiind de 5% iar aceea a muncitorilor 2% asupra tarifelor de muncă fixate prin procese verbale de împăcare, prin contracte colective de muncă sau hotăriri de arbitraj.

Condoleanțele Misiunii aeronautice germane pentru moartea lt.-comandorului Popișteanu

Domnul ministru subsecretar de Stat al aerului a primit din partea Misiunii aeronautice germane, colonel Bassenge — următoarea telegramă de condoleanțe:

„Adânc mișcat de greaua pierdere pe care a suferit-o aeronautica română prin moartea eroică a comandantului grupului VII vânătoare, lt. c-dor Popișteanu, vă rog să primiți, domnule ministru, în numele meu și al statului meu major sincere condoleanțe.

Toți cari au cunoscut pe acest ofițer exemplar, pe acest camarad excepțional, iau parte la durerea camarazilor din aeronautica română".

Cutremur inregistrat la București

Observatorul astronomic din București ne comunică:

In ziua de 1 Septembrie 1941, la 16 ore 18 min. 30 sec., s'a inregistrat, la Observatorul din București, un cutremur, al cărui epicentru se află la vre-o 420 km. depărtare.

In epicentru, cutremurul a avut o intensitate mijlocie.